

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

16 май 2017 година *

„Преюдициално запитване — Директива 2011/16/ЕС — Административно сътрудничество в областта на данъчното облагане — Член 1, параграф 1 — Член 5 — Искане за информация, отправено до трето лице — Отказ за отговор — Санкция — Понятие „предполагаема значимост“ на исканата информация — Упражняван от запитания орган контрол — Съдебен контрол — Обхват — Харта на основните права на Европейския съюз — Член 51 — Прилагане на правото на Съюза — Член 47 — Право на ефективна съдебна защита — Достъп на съда и на третото лице до искането за информация, отправено от запитващия орган“

По дело C-682/15

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Cour administrative (Люксембург) с акт от 17 декември 2015 г., постъпил в Съда на 18 декември 2015 г., в рамките на производство по дело

Berlioz Investment Fund SA

срещу

Directeur de l'administration des contributions directes,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: К. Lenaerts, председател, А. Tizzano, заместник-председател, М. Пешич, Л. Бай Ларсен, Т. фон Данвиз, М. Бергер и А. Пречал, председатели на състави, Ал. Арабаджиев, С. Тоадер, М. Сафян, Д. Швабы, Е. Жарашиюнас, С. Г. Фернлунд (докладчик), С. Вайда и С. Родин, съдии,

генерален адвокат: М. Wathelet,

секретар: V. Giacobbo-Peyronnel, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 8 ноември 2016 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Berlioz Investment Fund SA, от J.-P. Drescher, avocat,

— за люксембургското правителство, от А. Germeaux и D. Holderer, в качеството на представители, подпомагани от Р.-Е. Partsch и Т. Evans, avocats,

* Език на производството: френски.

- за белгийското правителство, от J.-C. Halleux и M. Jacobs, в качеството на представители,
- за германското правителство, от T. Henze, в качеството на представител,
- за френското правителство, първоначално от S. Ghiandoni, в качеството на представител, а впоследствие от E. de Moustier, в качеството на представител,
- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от P. Garofoli, avvocato dello Stato,
- за полското правителство, от B. Majczyna, в качеството на представител,
- за финландското правителство, от S. Hartikainen, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от R. Lyal, J.-F. Brakeland, H. Krämer и W. Roels, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 10 януари 2017 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването както на член 1, параграф 1 и член 5 от Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 година относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕИО (ОВ L 64, 2011 г., стр. 1), така и на член 47 от Харта на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между дружество Berlioz Investment Fund SA (наричано по-нататък „Berlioz“) и директора на администрацията, отговаряща за преките данъци (directeur de l'administration des contributions directes) (Люксембург) относно наложената на това дружество имуществена санкция поради отказа му да отговори на искане за информация в рамките на обмен на информация с френската данъчна администрация.

Правна уредба

Правото на Съюза

Хартата

- 3 Член 47 („Право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес“) от Хартата предвижда:

„Всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените в настоящия член условия.

Всеки има право неговото дело да бъде гледано справедливо и публично в разумен срок от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон. Всеки има възможността да бъде съветван, защитаван и представляван.

[...]“.

Директива 2011/16

4 Съображения 1, 2, 6—9 и 19 от Директива 2011/16 гласят:

„(1) [...] В резултат на засилената мобилност на данъкоплатците, повишения брой на трансграничните транзакции и интернационализирането на финансовите инструменти държавите членки са затруднени с правилното определяне на дължимия данък. Тази нарастваща трудност влияе върху работата на данъчните системи и води до двойно данъчно облагане, което от своя страна поражда стимули за данъчни измами и укриване на данъци [...].

(2) [...] За да се преодолеят отрицателните последици от това явление, е необходимо да се разгърне ново административно сътрудничество между данъчните администрации на държавите членки. Необходими са подходящи инструменти, които да способстват за изграждането на доверие между държавите членки, като се приемат едни и същи правила, задължения и права за всички държави членки.

[...]

(6) [...] За тази цел настоящата нова директива е правилният инструмент за ефективно административно сътрудничество.

(7) Настоящата директива се основава на постигнатото с Директива 77/799/ЕИО [на Съвета от 19 декември 1977 година относно взаимопомощта между компетентните органи на държавите членки в областта на прякото данъчно облагане (ОВ L 336, 1977 г., стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 1, стр. 21)], но предвижда по-ясни и по-конкретни правила, уреждащи административното сътрудничество между държавите членки, когато е необходимо, с цел да се установи, особено по отношение на обмена на информация, по-широко административно сътрудничество между държавите членки. [...]

(8) [...] [С]ледва да се включи разпоредба, предвиждаща повече преки контакти между службите, за да се постигне по-ефикасно и по-бързо сътрудничество. [...]

(9) При запитване от страна на друга държава членка, държавите членки следва да обменят информация относно отделни случаи и следва да направят необходимите разследвания, за да получат търсената информация. Стандартът за предполагаема значимост има за цел да осигури възможно най-широк обмен на информация по данъчни въпроси, като същевременно изясни, че държавите членки не следва да се ангажират с опити за извличане на информация (т.нар. „fishing expeditions“), нито да искат информация, която няма връзка с данъчните задължения на даден данъкоплатец. Въпреки че член 20 от настоящата директива съдържа процедурни изисквания, тези разпоредби трябва да се тълкуват свободно, за да не се възпрепятства ефективният обмен на информация.

[...]

(19) Случаите, в които запитана държава членка може да откаже да предостави информация, следва да бъдат ясно посочени и ограничени, като се имат предвид определени частни интереси, които следва да бъдат защитени, а също и общественият интерес“.

5 Член 1, параграф 1 от Директива 2011/16 гласи:

„С настоящата директива се определят правилата и процедурите, посредством които държавите членки си сътрудничат помежду си с оглед на обмена на информация, която има предполагаема значимост за администриране и прилагане на националните закони на държавите членки относно данъците, посочени в член 2“.

6 Член 5 от тази директива предвижда:

„По искане на запитващия орган запитаният орган предоставя на запитващия орган информацията, посочена в член 1, параграф 1, с която разполага или тази, която получава в резултат на административни разследвания“.

7 Съгласно член 16, параграф 1 от цитираната директива:

„Информацията, предавана между държавите членки в каквато и да е форма съгласно настоящата директива, представлява служебна тайна и е защитена по същия начин, както подобна информация съгласно националното законодателство на държавата членка, която я получава. [...]

[...]“.

8 Член 17 („Ограничения“) от същата директива гласи:

„1. Запитаният орган на държава членка предоставя информацията по член 5 на запитващия орган на друга държава членка, при условие че запитващият орган е изчерпал обичайните източници на информация, които би могъл да използва при дадените обстоятелства, за да получи исканата информация, без да застрашава постигането на целите си.

2. Настоящата директива не налага на запитана държава членка задължението да извършва разследвания или да предоставя информация, ако извършването на такива разследвания или събирането на исканата информация за нейни собствени цели би противоречало на законодателството ѝ.

3. Компетентният орган на запитаната държава членка може да откаже да предостави информация, когато запитващата държава членка не е в състояние поради правни причини да предостави подобна информация.

4. Отказ за предоставяне на информация се допуска, ако това би довело до разкриването на търговска, промишлена или служебна тайна, или на търговски процес, или ако разкриването ѝ би противоречало на обществения ред.

5. Запитаният орган информира запитващия орган за основанията, поради които отказва да изпълни искането за информация“.

9 Член 18 („Задължения“) от Директива 2011/16 гласи:

„1. Ако държава членка изисква информация в съответствие с настоящата директива, другата държава членка използва своите средства за събиране на информация, за да получи исканата информация, дори ако тази друга държава членка няма нужда от тази информация за своите

собствени данъчни цели. Това задължение не противоречи на член 17, параграфи 2, 3 и 4, позоваването на които в никакъв случай не се тълкува като разрешение за запитана държава членка да откаже да предостави информация, само защото тази информация не представлява национален интерес.

2. При никакви обстоятелства член 17, параграфи 2 и 4 не се тълкуват като разрешение запитаният орган на държава членка да откаже да предостави информация, само защото информацията се държи от банка, друга финансова институция, лице, посочено или действащо като агент или доверено лице, или защото се отнася до капиталови дялове на лице.

[...]“.

- 10 Член 20, параграф 1 от Директива 2011/16 предвижда, че във връзка с исканията за информация и за административни разследвания в съответствие с член 5 от тази директива трябва да се използва, доколкото е възможно, приет от Комисията формуляр. Член 20, параграф 2 гласи:

„Посоченият в параграф 1 стандартен формуляр включва най-малко следната информация, която запитващият орган трябва да предостави:

- а) самоличността на проверяваното или разследвано лице;
- б) данъчната цел, за която се търси информацията.

Запитващият орган може да предостави, доколкото му е известно и в съответствие с международните обстоятелства, името и адреса на всяко лице, за което се смята, че разполага с исканата информация, както и всякакви елементи, които могат да улеснят събирането на информация от страна на запитания орган“.

- 11 Съгласно член 22, параграф 1, буква в) от Директива 2011/16:

„Държавите членки вземат всички необходими мерки за:

[...]

- в) осигуряване на безпрепятственото прилагане на процедурите за административно сътрудничество, предвидени в настоящата директива“.

Люксембургското право

Законът от 29 март 2013 г.

- 12 Директива 2011/16 е транспонирана в люксембургското право със Закона от 29 март 2013 г. за транспониране на Директива 2011/16 и за 1) изменение на общия закон за данъците, 2) отмяна на изменения закон от 15 март 1979 г. за международната взаимопомощ в областта на прякото данъчно облагане (*Mémorial A* 2013, стр. 756, наричан по-нататък „Законът от 29 март 2013 г.“).

- 13 Член 6 от Закона от 29 март 2013 г. гласи:

„По искане на запитващия орган запитаният люксембургски орган му предоставя информацията, предполагаемо значима за администрирането и прилагането на националното законодателство на запитващата държава членка относно таксите и данъците, посочени в член 1, с която разполага или която получава в резултат на административни разследвания“.

14 Член 8, параграф 1 от Закона от 29 март 2013 г. предвижда:

„Запитаният люксембургски орган предоставя информацията по член 6 във възможно най-кратък срок, но не по-късно от шест месеца след деня на получаване на искането. Ако обаче запитаният люксембургски орган вече разполага със съответната информация, тя се предава в срок от два месеца от горепосочената дата“.

Законът от 25 ноември 2014 г.

15 Законът от 25 ноември 2014 г. за уреждането на процедурата, приложима към обмена на информация в данъчната област при поискване, и за изменение на Закона от 31 март 2010 г. за одобряване на данъчните спогодби и за установяване на съответно приложимата процедура за обмен на информация при поискване (*Mémorial* A 2014 г., стр. 4170, наричан по-нататък „Законът от 25 ноември 2014 г.“) включва следните разпоредби.

16 Съгласно член 1, параграф 1 от Закона от 25 ноември 2014 г.:

„Този закон се прилага, считано от момента на влизането му в сила, към исканията за информация в данъчната област, които изхождат от компетентния орган на запитваща държава съгласно:

[...]

4. [Закона от 29 март 2013 г.] за административното сътрудничество в областта на данъчното облагане;

[...]“.

17 Член 2 от Закона от 25 ноември 2014 г. предвижда:

„1. Данъчните органи могат да изискват информация от всякакъв характер, поискана от притежателя на тази информация за целите на прилагането на обмена на информация, предвиден от Спогодбите и законите.

2. Притежателят на информацията е длъжен да предостави поисканата информация пълно, точно и в непроменен вид в едномесечен срок от връчване на разпореждането да се предостави поисканата информация. Това задължение включва изпращането в непроменен вид на материалите, на които се основава информацията.

[...]“.

18 Съгласно член 3 от Закона от 25 ноември 2014 г.:

„1. Компетентният данъчен орган проверява формалната редовност на искането за обмен на информация. Искането за обмен на информация е формално редовно, ако в него са посочени правното основание и компетентният орган, от който изхожда искането, както и другите сведения, предвидени от предвидени от Спогодбите и законите.

[...]

3. Ако компетентният данъчен орган не разполага с поисканата информация, директорът на компетентния данъчен орган или оправомощено от него лице връчва с препоръчано писмо, адресирано до притежателя на информацията, разпореждането си да се предостави поисканата информация. Връчването на това разпореждане на притежателя на поисканата информация се счита за връчване на всяко упоменато там друго лице.

4. Искането за обмен на информация не се оповестява. Разпореждането съдържа само сведенията, които са необходими, за да може притежателят на информацията да идентифицира поисканата информация.

[...]“.

19 Член 5, параграф 1 от Закона от 25 ноември 2014 г. гласи:

„Ако поисканата информация не бъде предоставена в едномесечен срок от връчване на разпореждането за предоставяне на поисканата информация, на притежателя на информацията може да бъде наложена административна данъчна имуществена санкция до 250 000 EUR. Размерът ѝ се определя от директора на компетентния данъчен орган или оправомощено от него лице“.

20 Член 6 от Закона от 25 ноември 2014 г. гласи:

„1. Упоменатите в член 3, параграфи 1 и 3 искане за обмен на информация и разпореждане не подлежат на обжалване по съдебен ред.

2. Притежателят на информацията може да обжалва пред tribunal administratif [първоинстанционния административен съд] решенията, визирани в член 5, с искане за изменение. Жалбата се подава в едномесечен срок от връчване на разпореждането на притежателя на поисканата информация. Обжалването има суспензивно действие [...]

Решенията на административния съд могат да бъдат обжалвани пред Cour administrative [Апелативния административен съд]. Жалбата се подава в 15-дневен срок от връчване на съдебното решение от деловодството. [...] Cour administrative [Апелативният административен съд] се произнася в едномесечен срок от връчване на писмения отговор или от изтичане на срока за представяне на този писмен отговор“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

21 Berlioz е акционерно дружество по люксембургското право, което е получавало дивиденди, преведени му от неговото дъщерно дружество, учреденото по френското право опростено акционерно дружество Sofima SAS, при освобождаване от удържането при източника.

22 На 3 декември 2014 г. френската данъчна администрация, която има съмнения дали освобождаването, от което се е ползвало Sofima, отговаря на предвидените от френското право изисквания, изпраща до люксембургската данъчна администрация искане за информация относно Berlioz на основание по-специално Директива 2011/16.

23 В отговор на посоченото искане директорът на администрацията, отговаряща за преките данъци (directeur de l'administration des contributions directes), издава на 16 март 2015 г. разпореждане, в което посочва, че френските данъчни органи проверяват данъчното положение на Sofima и се нуждаят от информация, за да се произнесат относно облагането на дивидентите, преведени

от Cofima на Berlioz, с данък при източника. В това разпореждане съгласно член 2, параграф 2 от Закона от 25 ноември 2014 г. той изисква Berlioz да му предостави редица сведения, и по-специално Berlioz:

- да посочи дали дружеството има седалище на реално управление в Люксембург и кои са основните характеристики, а именно — описание на седалището, площ на офисите на Berlioz, материално и информационно оборудване, собственост на Berlioz, копие от договора за наем на помещенията, адрес на дейността на седалищата, които то е имало във времето, ведно с материали в подкрепа,
- да представи списък на служителите си и функцията им в дружеството и да посочи служителите, които имат връзка със седалището на дружеството,
- да посочи дали наема работна ръка в Люксембург,
- да посочи дали между Berlioz и Cofima съществува договор и ако да, да представи копие от този договор,
- да посочи участията си в други дружества и как са финансирани тези участия, ведно с материали в подкрепа,
- да посочи имената и адресите на съдружниците в Berlioz, притежавания от всеки съдружник капитал и процента на участие на всеки съдружник, както и
- да посочи каква е била вписаната стойност на ценните книжа на Cofima в актива на Berlioz преди общото събрание на дружество Cofima от 7 март 2012 г. и да представи хронологията на входящата стойност на ценните книжа на Cofima в актива при вноската от 5 декември 2002 г., при вноската от 31 октомври 2003 г. и при придобиването от 2 октомври 2007 г.

- 24 На 21 април 2015 г. Berlioz посочва, че ще изпълни разпореждането от 16 март 2015 г., освен що се отнася до сведенията за имената и адресите на съдружниците в Berlioz, размера на притежавания от всеки от тях капитал и процента на участие на всеки съдружник, тъй като тези обстоятелства не били предполагаемо значими по смисъла на Директива 2011/16 за целите на преценката дали върху разпределяните от дъщерното му дружество дивиденди е трябвало да се удържа данък при източника — нещо, което е предмет на извършваната от френската данъчна администрация проверка.
- 25 С решение от 18 май 2015 г. директорът на администрацията, отговаряща за преките данъци (directeur de l'administration des contributions directes), налага съгласно член 5, параграф 1 от Закона от 25 ноември 2014 г. на Berlioz административна имуществена санкция от 250 000 EUR поради отказа на това дружество да предостави въпросната информация.
- 26 На 18 юни 2015 г. Berlioz подава жалба пред Tribunal administratif (Първоинстанционен административен съд) срещу решението на директора на администрацията, отговаряща за преките данъци (directeur de l'administration des contributions directes), с което му се налага санкция, като Berlioz иска да се провери дали разпореждането от 16 март 2015 г. е обосновано.
- 27 С решение от 13 август 2015 г. Tribunal administratif (Първоинстанционният административен съд) постановява, че жалбата с искане за изменение е частично основателна и намалява имуществената санкция на 150 000 EUR, но отхвърля жалбата в останалата ѝ част и посочва, че няма основание да се произнася по субсидиарно подадената жалба за отмяна.

- 28 На 31 август 2015 г. дружество Berlioz подава въззивна жалба пред Cour administrative (Апелативен административен съд, Люксембург) срещу първоинстанционното съдебно решение, като поддържа, че отказът на първоинстанционния съд съгласно член 6, параграф 1 от Закона от 16 март 2015 г. да провери дали разпореждането е обосновано, накърнява правото му на ефективна съдебна защита, гарантирано в член 6, параграф 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (наричана по-нататък „ЕКПЧ“).
- 29 Cour administrative (Апелативен административен съд) приема, че може да е необходимо да бъде взет под внимание по-специално член 47 от Хартата, който отразява правото по член 6, параграф 1 от ЕКПЧ, и приканва страните в главното производство да му представят становище в тази насока.
- 30 Тази юрисдикция си задава въпроса дали административен субект като Berlioz има право на ефективна правна защита, ако не може, дори по пътя на възражение, да поиска да се провери действителността на разпореждането, основание за наложената на Berlioz санкция. Запитващата юрисдикция в частност иска разяснения относно посоченото в член 1, параграф 1 от Директива 2011/16 понятие „предполагаема значимост“ на поисканата информация, както и относно обхвата на контрола, който данъчните и съдебните органи на запитаната държава трябва да извършват в тази насока, без да се засяга целта на посочената директива.
- 31 При това положение Cour administrative (Апелативен административен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- 1) Прилага ли държава членка правото на Съюза, с което съгласно член 51, параграф 1 от Хартата прави същата приложима, в случай като настоящия, когато налага парична административна санкция на административен субект за твърдени неизпълнения на задълженията му за сътрудничество, които произтичат от разпореждане, издадено от компетентния по отношение на него национален орган въз основа на процесуални правила на вътрешното право, установени за целта в рамките на изпълнението от тази държава членка, в качеството ѝ на запитана държава, на искане за обмен на информация, което изхожда от друга държава членка и е обосновано от последната по-специално с разпоредбите на Директива 2011/16 относно обмена на информация при поискване?
 - 2) Ако приложимостта на Хартата по настоящия случай бъде потвърдена, може ли административен субект да се позове на член 47 от Хартата, когато счита, че горепосочената наложена му парична административна санкция цели да го задължи да предостави информация в рамките на изпълнението от компетентния орган на запитаната държава членка, на която този субект е местно лице, на изхождащо от друга държава членка искане за информация, за което не били изложени основания относно реалната данъчна цел, поради което в настоящия случай не била налице легитимна цел, и с което била искана информация, която е без предполагаема значимост за съответния случай на облагане?
 - 3) Ако приложимостта на Хартата по настоящия случай бъде потвърдена, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, прогласено в член 47 от Хартата, изисква ли — без член 52, параграф 1 от Хартата да допуска предвиждането на ограничения — компетентният национален съд да има правомощие за пълен съдебен контрол, а следователно и правомощието да упражнява поне инцидентен контрол върху действителността на разпореждане, което е издадено от компетентния орган на държава членка в рамките на изпълнението на искане за обмен на информация, направено от компетентния орган на друга държава членка по-специално въз основа на Директива 2011/16, при жалба, която е подадена по съдебен ред от третото лице, притежател на

информацията, адресат на това разпореждане, срещу решение за налагане на парична административна санкция заради твърдяното неизпълнение от този правен субект на задължението му за сътрудничество при изпълнението на посоченото искане?

- 4) Ако приложимостта на Хартата по настоящия случай бъде потвърдена, трябва ли член 1, параграф 1 и член 5 от Директива 2011/16 в светлината, от една страна, на паралелизма с изискването за предполагаема значимост, произтичащо от Модела на данъчна спогодба на [Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР)] за доходите и имуществото, и от друга, на залегналия в член 4 ДЕС принцип на лоялно сътрудничество, заедно с целта на Директива 2011/16, да се тълкуват в смисъл, че предполагаемата значимост, що се отнася до визириания случай на облагане и до изложената данъчна цел, на поисканата от една държава членка информация от друга държава членка представлява условие, на което искането за информация трябва да отговаря, за да задейства задължението за компетентния орган на запитаната държава членка да предприеме действия по него и от своя страна да легитимира дадено разпореждане спрямо трето лице притежател?
- 5) Ако приложимостта на Хартата по настоящия случай бъде потвърдена, трябва ли член 1, параграф 1 и член 5 от Директива 2011/16 във връзка с член 47 от Хартата да се тълкуват в смисъл, че не допускат правна норма на държава членка, която ограничава общо проверката от компетентния ѝ национален орган, действащ в качеството на орган на запитаната държава, на действителността на искане за информация, до контрол за формалната редовност и налагат на националния съд, при подадена по съдебен ред жалба като описаната във въпрос 3 по-горе, с която същият е сезиран, да провери дали е спазено изискването за предполагаема значимост на поисканата информация от всички аспекти, които касаят връзките с конкретно разглеждания случай на облагане, с изложената данъчна цел и със зачитането на член 17 от Директива 2011/16?
- 6) Ако приложимостта на Хартата по настоящия случай бъде потвърдена, допуска ли член 47, [втора алинея] от Хартата правна норма на държава членка, която изключва представянето пред компетентния национален съд на запитаната държава, при подадена по съдебен ред жалба като описаната във въпрос 3 по-горе, с която същият е сезиран, на направеното от компетентния орган на друга държава членка искане за информация и налага ли цитираният член този документ да бъде представен пред компетентния национален съд и на третото лице притежател да бъде предоставен достъп, или пък този документ да бъде представен пред националния съд, без на третото лице притежател да се предоставя достъп поради поверителността на въпросния документ, стига всички трудности, причинени на третото лице притежател с ограничаване на правата му, да са компенсирани в достатъчна степен с производството, провеждано пред компетентния национален съд?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 32 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 51, параграф 1 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че държава членка прилага правото на Съюза, по смисъла на посочената разпоредба, и следователно Хартата е приложима, когато тази държава членка предвижда в законодателството си имуществена санкция за административен субект, който отказва да предостави информация в рамките на обмен на информация между данъчни органи, основан по-специално на разпоредбите на Директива 2011/16.

- 33 Съгласно член 51, параграф 1 от Хартата нейните разпоредби се отнасят за държавите членки единствено когато те прилагат правото на Съюза. Ето защо следва да се установи дали национална мярка, която предвижда такава санкция, може да бъде счетена за прилагане на правото на Съюза.
- 34 В тази насока следва да се отбележи, че Директива 2011/16 възлага на държавите членки някои задължения. По-специално член 5 от въпросната директива предвижда, че запитаният орган предоставя на запитващия орган определена информация.
- 35 В допълнение, съгласно член 18 („Задължения“) от Директива 2011/16 запитаната държава членка използва своите средства за събиране на информация, за да получи исканата информация.
- 36 Освен това съгласно член 22, параграф 1, буква в) от Директива 2011/16 държавите членки са длъжни да вземат мерките, необходими за осигуряване на безпрепятственото прилагане на процедурите за административно сътрудничество, предвидени в тази директива.
- 37 Доколкото споменава средствата за събиране на информация, предвидени от националното право, Директива 2011/16 следователно задължава държавите членки да вземат мерките, необходими за получаване на поисканата информация, за да изпълнят задълженията си във връзка с обмена на сведения.
- 38 Следва да се констатира, че за да бъде полезният ефект на тази директива гарантиран, посочените мерки трябва да включват механизми като разглежданата в главното производство имуществена санкция, които създават достатъчен стимул за административния субект да отговори на исканията на данъчните органи и така позволяват на запитания орган да изпълни задълженията си спрямо запитващия орган.
- 39 Обстоятелството, че Директива 2011/16 не предвижда изрично налагането на санкции, не е пречка да се приеме, че тези санкции включват прилагането на цитираната директива, и следователно попадат в приложното поле на правото на Съюза. Всъщност понятията „средства за събиране на информация“, по смисъла на член 18 от цитираната директива, и „необходими мерки за осигуряване на безпрепятственото прилагане на процедурите за административно сътрудничество“, по смисъла на член 22, параграф 1 от същата директива, могат да включват такива мерки.
- 40 При това положение е ирелевантно, че националната разпоредба, основание за санкция като наложената на Berlioz, се намира в закон, който не е бил приет с оглед транспонирането на Директива 2011/16, защото прилагането на тази национална разпоредба цели да гарантира прилагането на споменатата директива (вж. в този смисъл решение от 26 февруари 2013 г., Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, т. 28).
- 41 Следователно за национално законодателство като разглежданото в главното производство, което предвижда санкция, ако не бъде отговорено на искане на националния данъчен орган, с което последният цели да изпълни задълженията по Директива 2011/16, трябва да се счита, че прилага тази директива.
- 42 Ето защо на първия въпрос следва да се отговори, че член 51, параграф 1 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че държава членка прилага правото на Съюза, по смисъла на посочената разпоредба, и следователно Хартата е приложима, когато тази държава членка предвижда в законодателството си имуществена санкция за административен субект, който отказва да предостави информация в рамките на обмен между данъчни органи, основан по-специално на разпоредбите на Директива 2011/16.

По втория въпрос

- 43 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 47 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че административният субект, на който е наложена имуществена санкция за неизпълнението на административно решение, което изисква той да представи информация в рамките на обмен между национални данъчни органи съгласно Директива 2011/16, има право да оспори законосъобразността на това решение.

По наличието на право на правни средства за защита, основано на член 47 от Хартата

- 44 Съгласно член 47 („Право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес“) от Хартата всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд. На това право съответства задължението за държавите членки, залегнало в член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, да установят правните средства, необходими за осигуряването на ефективна правна защита в областите, обхванати от правото на Съюза.
- 45 Няколко правителства посочиха, че в случай като разглеждания по главното производство „гарантирано от правото на Съюза право“ по смисъла на член 47 от Хартата не е налице, защото Директива 2011/16 не предоставя никакво право на частноправните субекти. Според тези правителства споменатата директива, по подобие на разгледаната от Съда в решение от 22 октомври 2013 г., *Sabou* (C-276/12, EU:C:2013:678) Директива 77/799, има за предмет единствено обмена на информация между данъчни органи и предоставя права само на последните. Следователно административен субект като *Berlioz* не можел да твърди на основание член 47 от Хартата, че има право на ефективни правни средства за защита.
- 46 В тази насока Съдът е постановил в точки 30—36 от цитираното решение, че Директива 77/799, която има за цел да уреди сътрудничеството между данъчните органи на държавите членки, координира предаването на информация между компетентните органи, възлагайки определени задължения на държавите членки, но не предоставя специфични права на данъчнозадълженото лице относно участието му в процедурата за обмен на информация между тези органи. Въпросната директива по-специално не предвижда никакво задължение за тези органи да изслушат данъчнозадълженото лице.
- 47 Колкото до Директива 2011/16, в съображение 7 от нея се посочва, че тя се основава на постигнатото с Директива 77/799, като предвижда по-ясни и по-конкретни правила, уреждащи административното сътрудничество между държавите членки, когато е необходимо, с цел да се установи по-широко административно сътрудничество между държавите членки. Оттук се налага изводът, че Директива 2011/16 преследва цел, аналогична на тази на Директива 77/799, която тя заменя.
- 48 Това обаче не означава, че административен субект в положението на *Berlioz* не може съгласно член 47 от Хартата да защити позицията си пред съд в рамките на прилагането на Директива 2011/16.
- 49 Всъщност от постоянната практика на Съда следва, че основните права, гарантирани в правния ред на Съюза, трябва да се прилагат във всички уредени от правото на Съюза случаи и че приложимостта на това право включва приложимостта на основните права, гарантирани от Хартата (вж. в този смисъл решения от 26 февруари 2013 г., *Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105, т. 19—21 и от 26 септември 2013 г., *Texdata Software*, C-418/11, EU:C:2013:588, т. 72 и 73).

- 50 В настоящия случай спорът по главното производство се отнася до мярка, санкционираща административен субект за неизпълнението на решение, което изисква той да предостави на запитания орган информация, за да може последният да изпълни искане, отправено от запитващия орган въз основа по-специално на Директива 2011/16. След като тази санкция е основана на национална разпоредба, която — видно от отговора на първия въпрос — прилага правото на Съюза, по смисъла на член 51, параграф 1 от Хартата, то разпоредбите на Хартата, и по-специално на член 47 от нея, са приложими при обстоятелствата на спора, предмет на главното производство (вж. в този смисъл решение от 26 септември 2013 г., Texdata Software, C-418/11, EU:C:2013:588, т. 74—77).
- 51 Що се отнася по-специално до изискването за право, гарантирано от правото на Съюза, по смисъла на член 47 от Хартата, следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика защитата срещу произволна или непропорционална намеса на публичната власт в частната сфера на физически или юридически лица е общ принцип на правото на Съюза (решения от 21 септември 1989 г., Hoechst/Commission, 46/87 и 227/88, EU:C:1989:337, т. 19 и от 22 октомври 2002 г., Roquette Frères, C-94/00, EU:C:2002:603, т. 27, както и определение от 17 ноември 2005 г., Minoan Lines/Commission, C-121/04 P, непубликувано, EU:C:2005:695, т. 30).
- 52 Тази защита може да бъде изтъкната от административен субект като Berlioz срещу увреждащ го акт, като разглежданите по главното производство разпореждане и санкция, така че този административен субект може да се позовава на право, гарантирано от правото на Съюза, по смисъла на член 47 от Хартата, което му дава право на ефективни правни средства за защита.

По предмета на правото на правни средства за защита

- 53 Досежно санкцията следва да се провери дали правото на правна защита срещу тази санкция, по подобие на предвиденото от разглежданата в главното производство правна уредба, е достатъчно, за да даде възможност на административния субект да предяви правата, които черпи от член 47 от Хартата, или този член изисква въпросният субект същевременно с това да може и да оспори законосъобразността на разпореждането, на което е основана санкцията.
- 54 В тази насока следва да се напомни, че принципът на ефективна съдебна защита е общ принцип на правото на Съюза, който понастоящем намира израз в член 47 от Хартата. Член 47 от нея осигурява в правото на Съюза защитата, предоставена от член 6, параграф 1 и член 13 от ЕКПЧ. Ето защо следва да се изхожда само от член 47 от Хартата (вж. в този смисъл решение от 6 ноември 2012 г., Otis и др., C-199/11, EU:C:2012:684, т. 46 и 47).
- 55 Колкото до член 47, втора алинея от Хартата, той предвижда, че всеки има право неговото дело да бъде гледано справедливо и публично в разумен срок от независим и безпристрастен съд. Зачитането на това право предполага, че решението на административен орган, което само по себе си не отговаря на изискванията за независимост и безпристрастност, подлежи на последващ контрол от страна на правораздавателен орган, който по-специално трябва да има компетентността да разгледа всички релевантни въпроси.
- 56 Ето защо, както отбелязва генералният адвокат в точка 80 заключението си, националният съд, пред който се обжалва имуществената административна санкция, наложена на данъчнозадълженото лице за неизпълнение на разпореждането, трябва да може да разгледа законосъобразността на това разпореждане, за да отговори на изискванията на член 47 от Хартата.
- 57 Според Комисията да се приеме, че административният субект има право да обжалва такова разпореждане, би означавало да му се признаят повече процесуални права, отколкото има данъчнозадълженото лице. По нейно мнение от точка 40 от решение от 22 октомври 2013 г.,

Sabou (C-276/12, EU:C:2013:678) следва, че изпратеното до данъчнозадължено лице искане за информация — част от фазата на разследване, в хода на която се събират данни — е просто подготвящ крайното решение акт и не може да бъде обжалвано.

- 58 Обстоятелствата по делото в главното производство обаче трябва да се отличават от тези по делото, по което е постановено решение от 22 октомври 2013 г., Sabou (C-276/12, EU:C:2013:678). Всъщност последното дело се отнася до искания за информация, изпратени от данъчната администрация на една държава членка на данъчната администрация на друга държава членка, и по-специално до правото на данъчнозадълженото лице, срещу което се води данъчно разследване в запитващата държава членка, да участва в производството по тези искания. На административния субект по последното дело обаче не е било изпратено искане за информация, за разлика от случая на Berlioz по главното производство. Така по делото, което е в основата на това решение, Съдът е трябвало да провери дали данъчнозадълженото лице, по отношение на което едни национални данъчни органи отправят искания до други национални данъчни органи, има право да бъде изслушано в рамките на това производство, а не, както в настоящия случай, дали административният субект в запитаната държава членка има право да обжалва санкция, наложена му за неизпълнението на издадено по отношение на него разпореждане от запитания орган след искането за информация, изпратено до последния от запитващия орган.
- 59 Ето защо на втория въпрос следва да се отговори, че член 47 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че административният субект, на който е наложена имуществена санкция за неизпълнението на административно решение, което изисква той да представи информация в рамките на обмен между национални данъчни органи съгласно Директива 2011/16, има право да оспори законосъобразността на това решение.

По четвъртия въпрос

- 60 С четвъртия си въпрос, който следва да бъде разгледан заедно с третия, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 1, параграф 1 и член 5 от Директива 2011/16 трябва да се тълкуват в смисъл, че „предполагаемата значимост“ на информацията, която една държава членка е поискала от друга държава членка, представлява условие, на което искането за информация трябва да отговаря, за да задейства задължението на запитаната държава членка да предприеме действия по него, и оттам — условие за законосъобразност на разпореждането, отправено от тази държава членка до административен субект.
- 61 Съгласно член 1, параграф 1 от Директива 2011/16, който урежда предмета на тази директива, държавите членки си сътрудничат помежду си с оглед на обмена на информация, която има „предполагаема значимост“ за запитващия административен орган предвид разпоредбите на данъчното законодателство на държавата членка на този административен орган.
- 62 Член 5 от Директива 2011/16 се позовава на тази информация, като предвижда, че по искане на запитващия орган запитаният орган предоставя на запитващия орган информацията, посочена в член 1, параграф 1, с която разполага или която получава в резултат на административни разследвания. Следователно член 5 възлага задължение на запитания орган.
- 63 От текста на тези разпоредби следва, че изразът „предполагаема значимост“ обозначава качеството, което трябва да има поисканата информация. Задължението на запитания орган съгласно член 5 от Директива 2011/16 да си сътрудничи със запитващия орган, не включва предоставянето на информация, която няма такова качество.
- 64 Следователно качеството „предполагаема значимост“ на поисканата информация е условие за искането, предмет на което е тази информация.

- 65 Също така е необходимо да се установи кой и как преценява това качество и дали административният субект, към който се обръща запитаният орган, за да получи поисканата от запитващия орган информация, може да твърди липсата на такова качество.
- 66 В тази насока следва да се изходи от текста на съображение 9 от Директива 2011/16, съгласно който стандартът за предполагаема значимост има за цел да осигури възможно най-широк обмен на информация по данъчни въпроси, като същевременно изясни, че държавите членки не следва да се ангажират с опити за извличане на информация (т.нар. „fishing expeditions“), нито да искат информация, която няма връзка с данъчните задължения на даден данъкоплатец.
- 67 Както посочиха редица правителства и Комисията, понятието „предполагаема значимост“ отразява използването в член 26 от Модела на данъчна спогодба на ОИСР както поради сходството на използваните термини, така и поради позоваването в изложението на мотивите към Предложение за Директива на Съвета СОМ(2009) 29 окончателен от 2 февруари 2009 година относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане — предложение, довело до приемането на Директива 2011/16 — на спогодбите на ОИСР. Съгласно коментарите относно този член, приети от Съвета на ОИСР на 17 юли 2012 г., договарящите се държави не следва да се ангажират с опити за извличане на информация (т.нар. „fishing expeditions“), нито да искат информация, която няма връзка с данъчните задължения на даден данъкоплатец. Напротив, трябва да има разумна възможност исканата информация да се окаже значима.
- 68 Следователно целта на понятието „предполагаема значимост“, така както следва от съображение 9 на Директива 2011/16, е на запитващия орган да се даде възможност да получи всякаква информация, която според него е обоснована за целите на разследването му, без обаче да му се разрешава той явно да надхвърли рамките на това разследване или да наложи прекомерна тежест върху запитания орган.
- 69 Всъщност запитващият орган трябва да може в рамките на разследването си да идентифицира информацията, от която смята, че има нужда от гледна точка на националното си право, за да определи, в съответствие със съображение 1 от Директива 2011/16, правилно дължимия данък.
- 70 Следователно именно този орган, на който е възложено разследването в основата на искането за информация, трябва да прецени — съобразно обстоятелствата по случая — предполагаемата значимост на поисканата информация за това разследване с оглед на развитието на производството и в съответствие с член 17, параграф 1 от Директива 2011/16, на изчерпването на обичайните източници на информация, до които този орган е могъл да прибегне при дадените обстоятелства.
- 71 В тази насока запитващият орган наистина има свобода на преценка, но не може да иска абсолютно релевантна за съответното разследване информация.
- 72 Всъщност подобно искане не би било съобразено с членове 1 и 5 от Директива 2011/16.
- 73 Що се отнася до административния субект, ако запитаният орган евентуално все пак се обърне към него с разпореждане да му бъде предоставена исканата информация, от отговора на втория въпрос следва, че на това лице трябва да му бъде признато правото да твърди пред съд несъответствието на посоченото искане за информация с член 5 от Директива 2011/16, както и произтичащата оттук незаконосъобразност на разпореждането.
- 74 Ето защо на четвъртия въпрос следва да се отговори, че член 1, параграф 1 и член 5 от Директива 2011/16 трябва да се тълкуват в смисъл, че „предполагаемата значимост“ на информацията, която една държава членка е поискала от друга държава членка, представлява условие, на което искането за информация трябва да отговаря, за да задейства задължението на

запитаната държава членка да предприеме действия по него, и оттам — условие за законосъобразност на разпореждането, отправено от тази държава членка до административен субект, и на наложената на последния санкция за неизпълнението на това разпореждане.

По третия и петия въпрос

- 75 С третия и петия си въпрос, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция иска да се установи, от една страна, дали член 47 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че по жалбата, подадена от административен субект срещу наложена му от запитания орган санкция за неизпълнение на издаденото от този орган разпореждане след искане за информация, отправено от запитващия орган съгласно Директива 2011/16, националният съд може да упражнява пълен съдебен контрол, за да провери дали това разпореждане е законосъобразно. От друга страна, запитващата юрисдикция иска да се установи дали член 1, параграф 1 и член 5 от Директива 2011/16, както и член 47 от Хартата, трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат проверката от запитания орган дали дадено искане на запитващия орган за информация е действително, да се ограничи до формалната редовност на такова искане и че налагат на националният съд, при подадена по съдебен ред жалба, да провери дали изискването за предполагаема значимост на поисканата информация е спазено във всички аспекти, включително от гледна точка на член 17 от Директива 2011/16.
- 76 На първо място, що се отнася до упражнявания от запитания орган контрол, в точки 70 и 71 от настоящото решение бе подчертано, че запитващият орган има свободата да преценява предполагаемата значимост на информацията, поискана от запитания орган, така че обхватът на упражнявания от последния контрол е съответно ограничен.
- 77 Всъщност с оглед на създадения с Директива 2011/16 механизъм за сътрудничество между данъчните органи, който — видно от съображения 2, 6 и 8 от Директива 2011/16 — се основава на правила, предназначени да способстват за изграждането на доверие между държавите членки, като правят възможно бързото и ефективно сътрудничество, запитаният орган по принцип трябва да има доверие към запитващия орган и да презумира, че изпратеното му искане за информация е както съобразено с националното право на запитващия орган, така и необходимо за целите на неговото разследване. Запитаният орган поначало не познава в дълбочина съществуващите в запитващата държава правни и фактически отношения и от него не може да се изисква да има такива познания (вж. в този смисъл решение от 13 април 2000 г., *W.N.*, C-420/98, EU:C:2000:209, т. 18). Във всеки случай запитаният орган няма как да замести със своята преценка относно евентуалната полза от поисканата информация преценката на запитващия орган.
- 78 Запитаният орган обаче е длъжен да провери дали поисканата информация е без никаква предполагаема значимост за разследването, водено от запитващия орган.
- 79 Както се вижда от съображение 9 от Директива 2011/16, в тази насока следва да се изходи от член 20, параграф 2 от нея, който упоменава релевантните за целите на посочената проверка сведения. Те включват, от една страна, информация, която запитващият орган трябва да предостави, а именно самоличността на проверяваното или разследвано лице и данъчната цел, за която се търси информацията, и от друга страна, ако е необходимо, координатите на всяко лице, за което се смята, че разполага с исканата информация, както и всякакви елементи, които могат да улеснят събирането на информация от страна на запитания орган.
- 80 За да бъде запитаният орган в състояние да извърши проверката, посочена в точки 78 и 79 от настоящото решение, запитващият орган е длъжен да изложи адекватни съображения за целта на поисканата информация в рамките на данъчното производство, водено срещу упоменатото в искането за информация данъчнозадължено лице.

- 81 В случай на нужда запитаният орган може за целите на тази проверка да поиска от запитващия орган, въз основа на установеното с Директива 2011/16 административно сътрудничество в данъчната област, допълнителна информация, която според него е необходима, за да изключи за себе си явната липса на предполагаема значимост на поисканата информация в светлината на сведенията, посочени в точки 78 и 79 от настоящото решение.
- 82 Следователно упражняваният от запитания орган контрол не се свежда до кратка и формална проверка дали в светлината на посочените сведения искането за информация е редовно, а трябва и също така да позволява на този орган да се увери, че поисканата информация не е изобщо лишена от предполагаема значимост предвид самоличността на съответното данъчнозадължено лице и на третото лице, от което евентуално е потърсена информация, и предвид нуждите на съответното данъчно разследване.
- 83 На второ място, що се отнася до упражнявания контрол от съда, пред който административен субект обжалва наложената му санкция въз основа на разпореждане, издадено от запитания орган в отговор на искането на запитващия орган информация, този контрол не само може да има за предмет съразмерността на посочената санкция и евентуално да доведе до нейното изменение, но и, както личи от отговора на втория въпрос, да засяга законосъобразността на това разпореждане.
- 84 В тази насока ефективността на съдебния контрол, гарантиран в член 47 от Хартата, изисква изложените от запитващия орган мотиви да позволяват на националния съд да провери дали искането за информация е законосъобразно (вж. в този смисъл решения от 4 юни 2013 г., ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, т. 53 и от 23 октомври 2014 г., Unitrading, C-437/13, EU:C:2014:2318, т. 20).
- 85 С оглед на посоченото в точки 70 и 71 от настоящото решение относно свободата на преценка, която има запитващият орган, следва да се приеме, че пределите за упражнявания от запитания орган контрол важат по същия начин и за контрола, упражняван от съда.
- 86 Следователно съдът е длъжен да провери единствено дали разпореждането се основава на достатъчно мотивирано искане на запитващия орган за информация, за която не е явно, че е изобщо лишена от предполагаема значимост, предвид, от една страна, съответното данъчнозадължено лице и третото лице, от което евентуално е потърсена информация, и от друга страна, преследваната данъчна цел.
- 87 Запитващата юрисдикция също така иска да се установи дали в обхвата на упражнявания от съда контрол трябва да се включи и спазването на разпоредбите на член 17 от Директива 2011/16, които предвиждат ограничения за предоставянето на информацията, поискана от органа на дадена държава членка.
- 88 В тази насока следва да се отбележи, че посочените разпоредби, някои от които могат да бъдат взети предвид при преценката дали отправеното до административния субект искане за информация е законосъобразно, все пак не са релевантни при проверката дали тази информация е предполагаемо значима. Както се вижда от преюдициалното запитване и от писменото и устното становище на Berlioz, отказът на това дружество да предостави някои от поисканите сведения, се основава само на твърдяната липса на предполагаема значимост на тази информация, а не на изтъкването на „ограничение“ по смисъла на член 17 от Директива 2011/16.
- 89 Ето защо на третия и петия въпрос следва да се отговори, че член 1, параграф 1 и член 5 от Директива 2011/16 трябва да се тълкуват в смисъл, че проверката на запитания орган, до който запитващият орган е отправил искане за информация съгласно тази директива, не се свежда до формалната редовност на посоченото искане, а трябва да дава възможност на запитания орган да се увери, че поисканата информация не е изобщо лишена от предполагаема значимост,

предвид самоличността на съответното данъчнозадължено лице и на третото лице, от което евентуално е потърсена информация, и предвид нуждите на съответното данъчно разследване. Същите разпоредби на Директива 2011/16 и член 47 от Хартата трябва да се тълкуват в смисъл, че по подадената от административен субект жалба срещу санкция, наложена му от запитания орган поради неизпълнението на издадено от последния разпореждане след искане за информация, отправено от запитващия орган съгласно Директива 2011/16, националният съд има, наред с правомощието да измени наложената санкция, и правомощие да провери дали разпореждането е законосъобразно. Що се отнася до условието за законосъобразност на това разпореждане, а именно предполагаема значимост на поисканата информация, съдебният контрол се свежда до проверка за явна липса на такава значимост.

По шестия въпрос

- 90 С шестия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 47, втора алинея от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че при упражняването на съдебен контрол съдът на запитаната държава членка трябва да има достъп до искането за информация, отправено от запитващата държава членка до запитаната държава членка, както и дали този документ трябва да бъде оповестен и на съответния административен субект в последната държава членка, за да бъде процесът по делото му справедлив, или дали такъв достъп може да му бъде отказан по съображения за поверителност.
- 91 В тази насока следва да се отбележи, че проверката за евентуална явна липса на предполагаема значимост на поисканата информация трябва да се извърши през призмата на посочения документ.
- 92 Ето защо, за да може съдът на запитаната държава членка да упражни съдебен контрол, той трябва да има достъп до искането за информация, отправено от запитващата държава членка на запитаната държава членка. В това отношение посоченият съд може, ако е необходимо, да поиска от запитания орган информация, която допълва евентуално вече получената от запитващия орган и която е необходима, за да бъде за него изключена явната липса на предполагаема значимост на поисканата информация.
- 93 Колкото до въпроса дали административният субект има право на достъп до искането за информация, трябва да се има предвид секретността на този документ съгласно член 16 от Директива 2011/16.
- 94 Причината за тази секретност е дискретността, която запитващият орган по принцип трябва да проявява на етапа на събиране на информация и която има право да очаква от запитания орган, за да не пострада ефективността на неговото разследване.
- 95 Следователно секретността на искането за информация може да бъде противопоставена на всяко лице в рамките на разследване.
- 96 В рамките на производство по съдебно обжалване следва да се припомни, че принципът на равни процесуални възможности, който произтича от самото понятие за справедлив процес, предполага задължение за осигуряване на разумна възможност за всяка от страните да представи своята позиция, включително да посочи доказателствата си, при условия, които не я поставят в явно неблагоприятно положение спрямо противната страна (решение от 6 ноември 2012 г., *Otis и др.*, C-199/11, EU:C:2012:684, т. 71).
- 97 Съдът също така е постановил, че наличието на нарушение на правото на защита, включително на правото на достъп до преписката, трябва да се преценява в зависимост от специфичните във всеки един случай обстоятелства, и по-специално от естеството на разглеждания акт, от

контекста, в който е бил приет, както и от правните норми, уреждащи съответната област (вж. решения от 18 юли 2013 г., Комисия и др./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P и C-595/10 P, EU:C:2013:518, т. 102, както и от 10 септември 2013 г., G. и R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, т. 32 и 34).

- 98 С оглед на тези съображения следва да се провери дали административен субект като Berlioz, според който поисканата от него с разпореждане информация е без предполагаема значимост, трябва да има достъп до искането за информация, отправено от запитващия орган на запитания орган, за да може пълноценно да изложи позицията си пред съд.
- 99 В тази насока от отговора на третия и петия въпрос следва, че за да се установи незаконосъобразността както на разпореждането, основано на искането за информация, така и на наложената за неизпълнението на това разпореждане санкция, е необходимо, но достатъчно да бъде доказана явната липса на предполагаема значимост — за извършваното разследване — на цялата или част от информацията, предвид самоличността на съответното данъчнозадължено лице и данъчната цел на поисканата информация.
- 100 За целта за съответния административен субект не е необходимо, за да бъде процесът по делото му справедлив от гледна точка на условието за предполагаема значимост, да има достъп до цялото искане за информация. Достатъчно е той да има достъп до минималната информация, посочена в член 20, параграф 2 от Директива 2011/16, а именно самоличността на съответното данъчнозадължено лице и данъчната цел, за която се търси информацията. Ако обаче съдът на запитаната държава членка смята, че посочената минимална информация в тази насока не е достатъчна и ако поиска от запитания орган допълнителна информация по смисъла на точка 92 от настоящото решение, този съд е длъжен да предостави на съответния административен субект посочената допълнителна информация, като същевременно надлежно отчита евентуалната поверителност на част от тази информация.
- 101 Ето защо на шестия въпрос следва да се отговори, че член 47, втора алинея от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че при упражняването на съдебен контрол съдът на запитаната държава членка трябва да има достъп до искането за информация, отправено от запитващата държава членка до запитаната държава членка. Съответният административен субект обаче няма право на достъп до цялото искане за информация, което си остава поверителен документ съгласно член 16 от Директива 2011/16. За да може това лице пълноценно да изложи позицията си относно липсата на предполагаема значимост на поисканата информация, по принцип е достатъчно то да разполага с информацията, посочена в член 20, параграф 2 от тази директива.

По съдебните разноски

- 102 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

- 1) **Член 51, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкува в смисъл, че държава членка прилага правото на Съюза, по смисъла на посочената разпоредба, и следователно Хартата на основните права на Европейския съюз е приложима, когато тази държава членка предвижда в законодателството си имуществена санкция за административен субект, който отказва да предостави информация в рамките на обмен между данъчни органи, основан по-специално на**

разпоредбите на Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 година относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕИО.

- 2) Член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкува в смисъл, че административният субект, на който е наложена имуществена санкция за неизпълнението на административно решение, което изисква той да представи информация в рамките на обмен между национални данъчни органи съгласно Директива 2011/16, има право да оспори законосъобразността на това решение.
- 3) Член 1, параграф 1 и член 5 от Директива 2011/16 трябва да се тълкуват в смисъл, че „предполагаемата значимост“ на информацията, която една държава членка е поискала от друга държава членка, представлява условие, на което искането за информация трябва да отговаря, за да задейства задължението на запитаната държава членка да предприеме действия по него, и оттам — условие за законосъобразност на разпореждането, отправено от тази държава членка до административен субект, и на наложената на последния санкция за неизпълнението на това разпореждане.
- 4) Член 1, параграф 1 и член 5 от Директива 2011/16 трябва да се тълкуват в смисъл, че проверката на запитания орган, до който запитващият орган е отправил искане за информация съгласно тази директива, не се свежда до формалната редовност на посоченото искане, а трябва да дава възможност на запитания орган да се увери, че поисканата информация не е изобщо лишена от предполагаема значимост, предвид самоличността на съответното данъчнозадължено лице и на третото лице, от което евентуално е потърсена информация, и предвид нуждите на съответното данъчно разследване. Същите разпоредби на Директива 2011/16 и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че по подадената от административен субект жалба срещу санкция, наложена му от запитания орган поради неизпълнението на издадено от последния разпореждане след искане за информация, отправено от запитващия орган съгласно Директива 2011/16, националният съд има, наред с правомощието да измени наложената санкция, и правомощие да провери дали разпореждането е законосъобразно. Що се отнася до условието за законосъобразност на това разпореждане, а именно предполагаема значимост на поисканата информация, съдебният контрол се свежда до проверка за явна липса на такава значимост.
- 5) Член 47, втора алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкува в смисъл, че при упражняването на съдебен контрол съдът на запитаната държава членка трябва да има достъп до искането за информация, отправено от запитващата държава членка до запитаната държава членка. Съответният административен субект обаче няма право на достъп до цялото искане за информация, което си остава поверителен документ съгласно член 16 от Директива 2011/16. За да може това лице пълноценно да изложи позицията си относно липсата на предполагаема значимост на поисканата информация, по принцип е достатъчно то да разполага с информацията, посочена в член 20, параграф 2 от тази директива.

Подписи